

US SPACE FORCE – AMERYKAŃSKA PIĘĆĆ W KOSMOSIE

W drugiej połowie grudnia 2018 r. Donald Trump podpisał memorandum skierowane do Departamentu Obrony, wzywające do utworzenia nowego zintegrowanego dowództwa operacyjnego sił zbrojnych. Ma ono być odpowiedzialne za działania w przestrzeni kosmicznej. Jest to kolejny konsekwentny krok federalnej administracji rządowej do umocnienia amerykańskiej obecności w przestrzeni kosmicznej.

Nie po słowach a po czynach nas poznać

Donald Trump oraz wysocy rangą urzędnicy jego administracji – np. wiceprezydent Mike Pence – w swoich publicznych wypowiedziach niejednokrotnie nawiązywali do konieczności utworzenia militarnego potencjału Stanów Zjednoczonych w przestrzeni kosmicznej. Jako przykłady można wskazać wystąpienie Donalda Trumpa z 13 marca tego roku w San Diego, w trakcie którego zapowiedział on utworzenie wojskowych sił kosmicznych (Space Force), ponieważ, jak zaznaczył, forsowana przez obecną administrację federalną strategia kosmiczna zakłada, że *przestrzeń kosmiczna jest domeną rywalizacji militarnej, podobnie jak ląd, powietrze i morze*. Tylko na marginesie zaznaczyć trzeba, że opinia ta stoi w jaskrawej sprzeczności z duchem traktatów międzynarodowych regulujących wykorzystanie przestrzeni kosmicznej, a w szczególności Traktatu o przestrzeni kosmicznej, na mocy którego państwa sygnatariusze zobowiązali się do eksploracji i wykorzystania przestrzeni kosmicznej w pokojowych celach.

W podobnym tonie utrzymana była wypowiedź Mike Pence'a, która została wygłoszona pod koniec października tego roku w trakcie obrad National Space Council w Waszyngtonie, w której wiceprezydent USA zapowiedział utworzenie sił kosmicznych do 2020 roku.

Stan obecny

Wypowiedzi prezydenta oraz wiceprezydenta Stanów Zjednoczonych nie powinny być interpretowane w ten sposób, że wcześniej nie dysponował w przeszłości czy obecnie nie posiada zorganizowanego komponentu wojskowego odpowiedzialnego za działania w kosmosie. Warto wspomnieć chociażby o Air Force Space Command z dowództwem w bazie Peterson w Kolorado będącym częścią amerykańskich sił powietrznych i podporządkowanym zadaniowo pod jedno z zintegrowanych dowództw operacyjnych, U.S. Strategic Command.

Do głównych zadań Air Force Space Command należy w szczególności wsparcie sił kosmicznych, obejmujące wystrzeliwanie satelitów i innych wartościowych ładunków w przestrzeń kosmiczną, kontrola przestrzeni kosmicznej poprzez prowadzenie operacji obejmujących obserwację, ochronę i analizę danych wywiadowczych a także dostarczanie satelitarnych danych meteorologicznych, zapewnianie łączności i systemu nawigacji satelitarnej, a także dostarczanie informacji wywiadowczych i ostrzeżeń przeciwrakietowych.

Zakres planowanych przez amerykańską administrację zmian zmierza jednak do przypisania siłom wojskowym odpowiedzialnym za działania w przestrzeni kosmicznej zdecydowanie większego znaczenia m.in. poprzez zmianę sposobu dowodzenia, wyodrębnienie nowego, odrębnego od sił powietrznych, rodzaju sił zbrojnych oraz właściwe przygotowanie operacyjne.

Plany administracji w szerszym kontekście

Należy jednak zastanowić się, czy poza zdecydowanymi i szeroko komentowanymi wypowiedziami urzędników państwowych na temat kosmicznych sił wojskowych, podjęte zostały konkretne działania, np. w sferze normatywnej, mające w bliskiej perspektywie czasowej doprowadzić do utworzenia nowego rodzaju sił zbrojnych armii amerykańskiej?

Zanim jednak zostanie udzielona odpowiedź na to pytanie, należy w niezbędnym zakresie przybliżyć sposób organizacji amerykańskich sił zbrojnych oraz ich dowództwa, aby móc umiejscowić podejmowane przez amerykańską administrację inicjatywy we właściwym kontekście.

Siły Zbrojne Stanów Zjednoczonych (United States Armed Forces) składają się obecnie z pięciu rodzajów sił zbrojnych, tj. wojsk lądowych (United States Army), marynarki wojennej (United States Navy), sił powietrznych (United States Air Force), Korpusu Piechoty Morskiej (United States Marine Corps) oraz Straży Wybrzeża (United States Coast Guard).

Zgodnie z artykułem II Konstytucji Stanów Zjednoczonych głównodowodzącym armii i floty amerykańskiej jest prezydent, pod którym, w łańcuchu dowodzenia, znajdują się Departament Bezpieczeństwa Krajowego USA w przypadku United States Coast Guard oraz Departament Obrony dla pozostałych czterech rodzajów sił zbrojnych, dla których utworzone zostały trzy wewnętrzne departamenty: Departament Armii, Departament Marynarki oraz Departament Sił Powietrznych, na czele których, podobnie jak w przypadku samego Departamentu Obrony, stoją cywilni sekretarze.

Natomiast wszystkie rodzaje sił zbrojnych podporządkowane Departamentowi Obrony działają wspólnie pod zwierzchnictwem sześciu geograficznych oraz czterech funkcjonalnych Zintegrowanych Dowództw Operacyjnych, na czele każdego z nich stoi starszy oficer (Combatant Commander), który na mocy tytułu 10 § 164 United States Code sprawują dowództwo nad wszystkimi rodzajami sił zbrojnych zgodnie ze swoimi geograficznymi oraz funkcjonalnymi kompetencjami.

United States Space Command

Warto zauważyć, że plany umocnienia amerykańskiej obecności w przestrzeni kosmicznej dotyczą nie tylko utworzenia nowego rodzaju sił zbrojnych (US Space Force), ale także powołania do życia nowego funkcjonalnego Zintegrowanego Dowództwa Operacyjnego mającego odpowiadać za koordynację działań amerykańskiej armii w przestrzeni kosmicznej, czyli United States Space Command.

W podpisanej w sierpniu tego roku przez Donalda Trumpa ustawie określającej budżet i wydatki Departamentu Obrony na rok 2019, czyli *John S. McCain National Defense Authorization Act for Fiscal Year 2019 (NDAA)* zostały zawarte postanowienia mające na celu zreformowanie obecnego sposobu działania i organizacji wojska w kosmosie.

Na mocy sekcji 1601 tej ustawy do tytułu 10 *United States Code* dodany został nowy § 169, na mocy którego prezydent, za pośrednictwem Sekretarza Obrony, ma ustanowić w ramach jednego ze zintegrowanych dowództw operacyjnych, t.j. United States Strategic Command, nowe podporządkowane dowództwo zwane jako United States Space Command, powołane do celów prowadzenia wspólnych operacji wojskowych w przestrzeni kosmicznej. Za wyjątkiem działań wyraźnie zastrzeżonych do właściwości innych zintegrowanych dowództw operacyjnych, nowe dowództwo ma odpowiadać za wszystkie działania sił zbrojnych, niezależnie od ich rodzaju,

prowadzone w kosmosie. Do przykładowych zadań nowoutworzonego dowództwa należeć ma m.in. opracowywanie strategii, doktryn i taktyk, przedstawianie Sekretarzowi Obrony propozycji budżetowych na działania militarne w kosmosie i kontrola nad wydatkowaniem tych funduszy, zapewnienie interoperacyjności sprzętu i sił a także koordynacja promocji operacji sił kosmicznych i profesjonalnego kształcenia wojskowego.

Utworzenia nowego United States Space Command dotyczy także podpisane 18 grudnia br. przez prezydenta Donalda Trumpa memorandum skierowane do Sekretarza Stanu i wzywające do utworzenia United States Space Command. W dokumencie zaznaczone zostało, że planowane dowództwo ma być nowym i niezależnym od innych funkcjonalnym zintegrowanym dowództwem operacyjnym, do którego kompetencji przypisane mają zostać wszelkie wiążące się z posiadaniem statusu zintegrowanego dowództwa zadania i obowiązki, w tym operacje dotyczące przestrzeni kosmicznej koordynowane do tej pory przez United States Strategic Command. Stanowi to znaczącą różnicę w stosunku do rozwiązań przyjętych w NDAA, które zakładało podporządkowanie United States Space Command, jako „poddowództwa”, innemu zintegrowanemu dowództwu operacyjnemu – United States Strategic Command.

Na marginesie niniejszych rozważać trzeba wspomnieć, że plany powołania do życia United States Space Command w istocie dotyczą jego ponownego odtworzenia. Dowództwo to, jako całkowicie niezależne od innych zintegrowanych dowództw funkcjonowało w latach 1982 – 2002 i po atakach z 11 września zostało zintegrowane z United States Strategic Command.

Czytaj też: [Trump chce utworzyć kosmiczne dowództwo wojskowe](#)

United States Space Force

Zmiana organizacji sposobu dowodzenia jest jednym z trzech aspektów planowanej reformy. Drugim jest utworzenie nowego, szóstego i niezależnego od innych (np. sił powietrznych, armii i marynarki wojennej) rodzaju sił zbrojnych odpowiedzialnego za działania w kosmosie, czyli United States Space Force. Czynności w tym zakresie podejmowane są już przez Pentagon, który w październiku 2018 roku przygotował wstępny projekt planu dotyczącego utworzenia nowego rodzaju sił zbrojnych. Zgodnie z informacjami dostępnymi na temat tego dokumentu, którego treść nie została w pełni ujawniona, U.S. Space Force mają powstać z połączenia obecnie funkcjonujących jednostek działających w mniejszym lub większym stopniu w przestrzeni kosmicznej, czyli Air Force Space Command, Navy's Space and Naval Warfare Systems Command, Naval Satellite Operations Center oraz Army's 1st Space Brigade.

Do podstawowych kompetencji nowego rodzaju sił zbrojnych należeć mają m.in: zapewnienie przewagi operacyjnej w przestrzeni kosmicznej, dowodzenie walką i kontrola sił kosmicznych, wspomaganie dowodzenia i kontroli w przestrzeni kosmicznej, ostrzeżenia przeciwrakietowe, komunikacja satelitarna i nawigacja. Początkowy budżet U.S. Space Force ma wynieść 5 miliardów USD, a szacowane koszty funkcjonowania w trakcie pierwszych pięciu lat funkcjonowania mają wynieść 13 miliardów dolarów. Ostateczna wersja dokumentu wraz z planem budżetowym ma z zostać przedstawiona Kongresowi w lutym 2019 roku.

Czytaj też: [Trump chce budować siły kosmiczne i zadbać o dominację USA w kosmosie](#)

Metodologiczny aspekt reformy

Trzecim aspektem reformy militarne wykorzystania kosmosu przez Stany Zjednoczone jest

powierzenie Departamentowi Obrony przygotowania szeregu studiów oraz raportów dotyczących tego zagadnienia.

Na mocy powoływanej już w niniejszej analizie ustawy *National Defense Authorization Act for Fiscal Year 2019* Sekretarz Obrony Stanów Zjednoczonych został zobligowany do przeprowadzenia trzech kompleksowych działań mających zapewnić możliwie jak najlepszą operacyjność amerykańskich sił zbrojnych w kosmosie. W tym celu Sekretarz Obrony do 29 marca 2019 r. ma przygotować politykę walki w przestrzeni kosmicznej, dokonać przeglądu obecnie przyjętych i stosowanych metodyk działania w przestrzeni kosmicznej, a następnie przygotować na tej podstawie odpowiedni raport. Dodatkowo, nie później niż do wskazanej powyżej daty, ma zostać rozpoczęte wdrażanie planu gotowości do walki w kosmosie, w którym zidentyfikowane zostaną krytyczne cele wojskowe oraz agencje rządowe, których współdziałanie będzie wymagane od ich osiągnięcia. Wspomniany plan zawierać ma ponadto wskazanie kryteriów gotowości sił zbrojnych do działania w kosmosie odnośnie personelu i wyposażenia, a także rekomendacje co do ewentualnego udziału w operacjach wojskowych sojuszników i partnerów Stanów Zjednoczonych.

Pax americana w kosmosie

Nie powinno budzić wątpliwości, że Amerykanie obecnie podejmują działania mające na celu utworzenie pełnego, równorzędnego z armią lądową, siłami powietrznymi oraz marynarką wojenną, komponentu wojskowego mającego zapewnić właściwe zabezpieczenie interesów amerykańskich w przestrzeni kosmicznej, a deklaracje wygłaszane przez przedstawicieli administracji federalnej znajdują odzwierciedlenie w sferze faktycznej i normatywnej.

Podejmowana reforma obejmuje nie tylko utworzenie nowego rodzaju sił zbrojnych (U.S. Space Force), ale także powołanie nowego funkcjonalnego zintegrowanego dowództwa operacyjnego (U.S. Space Command) i opracowanie niezbędnego zaplecza merytorycznego i metodologicznego (przygotowywane przez administrację plany i raporty). Biorąc pod uwagę, że ostatnie utworzenie nowego rodzaju sił zbrojnych miało miejsce w 1947 r. nie powinno budzić wątpliwości, że obecna amerykańska administracja przykłada dużą wagę do umocnienia roli Stanów Zjednoczonych w kosmosie, co służyć będzie także zabezpieczeniu działalności amerykańskich prywatnych przedsiębiorców.

Czytaj też: [Siły Kosmiczne USA? Odpowiedź Rosji będzie mocna!](#)